

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты IX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
IX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014».
– Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр.
(қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университеті, 2014

Резюмируя изложенный материал, следует отметить, что в процессе экологизации производства ЛКМ на отечественных предприятиях лакокрасочной отрасли будет увеличиваться их экологический потенциал путем интенсивного внедрения технологических инноваций, основанных на использовании различных экологических сертификатов и маркировочных знаков. Повышение экологических резервов сегодня позволит национальным производителям лакокрасочной отрасли в будущем:

- наращивать предложение экологически безопасных продуктов;
- предоставит возможность внедрения рекламных мероприятий по стимулированию эколого-ориентированного спроса;
- формировать экологическую осведомленность потребителей при последовательном создании природно-воспроизводственной модели хозяйствования.

Последующие исследования в данном направлении могут быть связаны с:

- поиском новых экологически ориентированных технологических и продуктовых инноваций в лакокрасочной и других сферах производства;
- проработкой вопросов создания высокорезультативной экологической рекламы с акцентом на специфические отраслевые аспекты;
- основательным исследованием совокупности факторов формирования экологической осведомленности и культуры производства, а также потребления.

Список использованных источников

1. Закон Украины «Об основных принципах (стратегию) государственной экологической политики на период до 2020 года» от 21.12.2010 г.
2. Распоряжение КМУ «Об утверждении Национального плана действий по защите окружающей среды на 2011-2015 гг.» от 25.05.2011 г.
3. UNEP Навстречу «зеленой» экономике: пути к устойчивому развитию и искоренению бедности. Обобщающий доклад для представителей властных структур. – ЮНЕП, 2011.
4. Статистичний бюлетень виробництво промислової продукції за видами в Україні за січень-грудень 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Асоціація українських виробників лакофарбової продукції (АУВЛП) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://auvlp.org.ua/member-directory.html>

УДК 330

ЖАҒАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ «ЖАСЫЛ ЭКОНОМИКАНЫ» ДАМЫТУ ҚАЖЕТТІЛІГІ МЕН МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ

Рамазанова Н.С., 3 курс студенті

Искаков Б.М., э.ғ.к доцент

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана,

Қазақстан Республикасы

E-mail: naz-ram@mail.ru

Қазіргі уақытта экономика мен қоғамның тұрақтылығы міндеті, жағымсыз әсерлерге қарсы тұра алу және олардың әсерлерінен қалпына келе алу мүмкіндіктері, сонымен қатар, энергетикалық және су ресурстарын (жаңартпалы ресурстарды) пайдаланудың тиімділігін одан әрі көтеру мәселелері бірінші орынға шықты. Экономикалық дамудың балама мүмкіндіктерін сипаттайтын дамудың жаңа үлгісін іздестіру «жасыл» (экологиялық) экономика тұжырымдамасының қалыптасуына жол ашты.

Сарапшылардың пікірінше, қазіргі уақытта, әлемдік қауымдастық экономикалық, экологиялық және азық-түліктік дағдарыстарды еңсерумен байланысты аса өткір мәселелерді шешуге бел буа кірісті. Бұған дер кезінде мемлекет басшысы да өркениеттің бірігуі мен

әріптестік танытуы жолымен жаһандық дағдарысты еңсерудің жаңа бағыттарын атап көрсеткен болатын. Оның бір тетігі ретінде Астана қаласының «Жасыл көпір» бастамасын атауға болады. Бұл бастаманы алғаш рет Нұрсұлтан Назарбаев III Астана экономикалық форумында көтерді. Осыған байланысты, Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаев: «Әлем жаңа экологиялық қауіпсіз технологияларға, олармен тез алмасуға және жаңартылатын қуат көздеріне зәру. Осыған орай, былтыр өткен Біріккен Ұлттар Ұйымының саммитінде Қазақстан Еуропа мен Азия арасындағы «Жасыл көпір» атанған жаңа экологиялық декларация құру туралы бастамасын жариялады. Бұл экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге және «жасыл экономика» құру үдерісін жакындатуға және тездетуге мүмкіндік береді» деп атап өтті [1].

Дамушы елдердің «жасыл экономикаға» тезірек көшудің басты алғышарттары:

- Ұйымдастырушылық құрылымды және ауылдық жерлердің инфраструктурасын дамыту;

- Тұрмысы төмен тұрғындарға санитарлық қызметтер көрсетуді жетілдіру;
- Таза сумен қамтамасыз етуге инвестиция тарту;
- Ғимараттарды жаңғырту (Жылыту, жарық және ғимараттарды желдету);
- Тұрақты өндіру мен тұтынудың үлгілерін енгізу;
- «жасыл бизнесті» дамыту;
- Көлік секторының энергиялық тиімділігінің жоғарылауы, таза отынның пайдалануы;
- Халықаралық басшылықты күшейту;
- Ынталандыру инвестициялары және инновациялар;
- Экологиялық салықтарды енгізу;
- Технонологиялық қабілеттілік және білім;
- Қалдықтарды қайта өңдеу арқылы да пайда тауып, қоршаған ортаның қалдықтармен

ластануын төмендету;

- Ұлттық нормативтік-құқықтық құжаттар;
- Тиімді саясат.

Көптеген зерттеулерге байланысты, ғалымдар «экономиканың көгалдандыруына» әлемдік ЖІӨ-нен 2% инвестиция салса, 2011 - 2050 жж. қазіргідей дамудың ұзақ мерзімді өсуді сонымен бірге ауа райы мәселелерін, су тапшылығы мәселелерін шешуге, экожүйені сақтауға және тұрақты дамуға мүмкіндік береді.

Кесте 1. Әлемдік экономика айналымына қосымша әлемдік ЖІӨ-нен «жасыл экономика» бағдарламасы мен қалыпты дамудың бағдарламасына бөлінген 2% көлемінің нәтижелері.

Атауы	2011	2015		2020		2030		2050	
		Қал- ыпты даму бағд.	«жа сыл » (%)	Қал- ыпты даму бағд.	«жа сыл » (%)	Қал- ыпты даму бағд.	«жа сыл » (%)	Қалып- ты даму бағд.	«жас ыл» (%)
ЖІӨ (өзгеріссіз АҚШ долдарында)	69 344	79 306	-0,8	92 583	-0,4	119 307	2,7	172 049	15,7
Жан басына шаққандағы ЖІӨ	9 992	10 959	-0,8	12205	-0,4	14577	2,4	19476	13,9
Ормандар ауданы (млрд. га)	2787	2857	0,3	2946	0,3	3050	1,4	3273	3,4
Суды тұтыну	3,94	3,92	1,4	3,89	3,2	3,83	7,9	3,71	21,0

(км3/жыл)									
Қалдықтарды көму (млрд.т)	7,88	8,40	-4,9	9,02	-15,1	10,23	-38,3	12,29	-87,2
Шығыстардың биологиялық сыйымдылық қатынасы	1,51	1,60	-7,5	1,68	-12,5	1,84	-21,5	2,23	-47,9
Бастапқы энергияға қажеттілік (млн.тонна мұнайбаламасы/жыл)	12549	13674	-3,1	15086	-9,1	17755	-19,6	21687	-39,8
Балама энергияның бастапқы энергиядағы тұтыну үлесі	13	13	15	13	17	12	19	12	27
<i>Ескерту:</i> ашық сұр түсті ұяшықтарда «жасыл экономика» мен қалыпты даму бағдарламасына инвестиция (+/-) пайыздарындағы айырмашылық көрсетілген.									

Экономиканың барлық субъектілерінің мүдделеріне сәйкес келетін және қызығушылығын тудыратын бұл шара экологиялық жүктемені төмендетуге жағдай жасайды, және де сол уақытта, біздің стратегиялық жоспарымызда көрсетілген экономикалық өсуді қамтамасыз ете алады. Ел экономикасы үшін экологиялық салықты енгізудің негізгі бағыты – бұл салық ауыртпашылығын әлеуметтік маңызы бар қызметтен (мысалы, халықты жұмыспен қамту) қоршаған ортаға зиян алып келетін қызметке аудару. Бұдан басқа, әрекет етудің экологиялық жағынан қауіпсіз түрлерін (мысалы, жеке көліктерді пайдалануды төмендету үшін қоғамдық көлік түрлерін дамыту) дамытуға инвестициялар салуды арттырудың жолдары арқылы бюджетті қайта құрылымдау үдерісі де еліміздің салық саясатын реформалаудың маңызды бір шарасы ретінде қарастырылады. Олай болса, болашақ ұрпақ үшін қоршаған ортаны қорғау мен табиғи капиталды сақтап қалу бойынша тиімді және тындырымды іс-шараларды қабылдау жолымен салық жүктемесін аса әділетті түрде қайта бөлу мәселесі біз үшін бүгінгі күні үлкен мақсат ретінде саналады [2].

Қазақстан өңірдегі көмірсутегі қорын жедел игеруші және мұнайдың ірі экспортері болып табылады. Бірақ барлық басқа елдер секілді біздің елімізде де қуат көздері шектеулі.

Жалпы, бәсекеге қабілетті, өндірісі дамыған ел ретінде біздің даму үдерісінде «жасыл» экономиканы құруға деген құлшынысымыз кейбіреулер үшін күтпеген жағдай болуы мүмкін. Шынында да біз неге «жасыл экономика» курсын таңдадық? Мұның жауабы өте қарапайым. Жер ресурстарының шектеулі екені белгілі, сондықтан күннен күнге көбейіп келе жатқан Жер тұрғындарын қолдау ісін біз жаңаша қарастыруымыз керек. Өндірістік экономикасы дамыған және даму үстіндегі бірде-бір ел бұл шындыққа көзін жұмып қарай алмайды. Қазақстан бұл тығырықтан шығу мақсатында «Жасыл көпір» серіктестігін құруды ұсынды.

«Жасыл көпір» үкімет пен халықаралық ұжымдарды және жеке бизнесті біріктіре отырып, өсімнің халықаралық шешімін табу амалын қарастырмақ. Біз аталмыш үздік «жасыл» технология және ең тиімді тәжірибені бойына жинақтаған серіктестікті тұғырнама ретінде Орталық Азияға ұсыну жағдайын қарастырамыз. «Жасыл

көпір» серіктестігін құру жөніндегі ұсынысымыз былтырғы маусымда оздырылған «Рио+20» БҰҰ саммиті кезінде халықаралық қауымдастық тарапынан қолдау тапты. Осы ұсыныстың тұсаукесерінен кейін шетел инвесторлары, еуропалық қайта құру және даму банкі мен халықаралық қаржы корпорациясы, Бүкіләлемдік банк және серіктес ел үкіметтері қызығушылық танытып, бұл жобаға қатысуға ықылас білдірді. Енді біз осы жобаны жүзеге асыруға кіріспекпіз. Қазақстан – қуат күшін пайдалану бойынша, соның ішінде күн және жел күшін пайдаланудан әлеуетті ел. Жел көзі көмірсутегі негізінде заманауи өндіріс көлемін жыл сайын 25 есеге көтереді. Бұл жағдай қуат көзін үнемдеуге мол мүмкіндік береді. Бұдан басқа біз шығарылған булы газ мөлшерін қысқартудың жедел шараларын қабылдамақпыз. Қазақстан биылдан бастап ТМД елдері арасында тұңғыш болып сауда жүйесіне эмиссиондық квота енгізбек. «Жасыл экономикаға» өтудің басты мақсаты – көмірсутегіге тәуелділікті қысқартып, оның қоршаған ортаға әсерін азайту. Бүгінде бірнеше ірі компания Қазақстан мен Орта Азияның «жасыл» энергетикалық жобасының дамуына үлкен қызығушылық танытуда. Еуропа мен Азияны қатар жайлағандықтан, біздің еліміз тиімді энергетикалық шешімдерді дамыту ісінде үлкен маңызға ие болуы мүмкін. Бұл жобаны біз еуропалықтардың тәжірибесі мен оның бейімделуін қолдана отырып жүзеге асырмақпыз. Сондай-ақ жобаны жүзеге асыру барысында Азия елдерінің жұмыс нәтижесін де көрсететін боламыз. Бұл жоба «ЭКСПО – 2017» халықаралық көрмесіне «Келешектің қуаты» атты тақырыппен қатыспақ.

Жалпы 2017 жылы халықаралық «ЭКСПО» көрмесін өткізетін орын ретінде Астананың таңдалуы – елімізге үлкен абырой әкелді. Бұл Қазақ елінің тәуелсіздік жылдарындағы ең үлкен жетістігі ретінде бағаланып отыр. «ЭКСПО– 2017» көрмесінің елімізге әкелетін пайдасы да қомақты болмақ. Бұл туралы Мемлекет басшысы өз сөзінде: «Біріншіден, әлемнің осыншама елінің Қазақстанды «ең лайықты» деп тануының өзі өте маңызды. Екіншіден, 100-ден астам ел Астанада өз павильондарын салу үшін келеді. Үшіншіден, «ЭКСПО – 2017» көрмесіне біз ұсынған «Болашақтың энергиясы» ұраны негізінде елордамызға жаһандағы мемлекеттер өздерінің жаңа технологияларын жеткізеді. Іс жүзінде ІІІ индустриялық революция «жасыл экономикадан» басталмақ. Бұл ретте қай елде «жасыл экономика» болса, соның қолында жаңа технологиялар бар. Ал жаңа технологияларсыз енді даму жоқ. Яғни «ЭКСПО – 2017» Қазақстан үшін экономикалық дамудың түбегейлі жаңа бетін ашудағы бетбұрыс бекетіне айналмақ» [3].

Қазақ елі 2017 жылы өтетін көрменің тақырыбын энергияның баламалы көздері мен «жасыл» экономика мәселелеріне арнап отыр. Бұл жоба таза экологиялық технологияға және жаңғыртылған энергетикаға негізделеді. Индустриялық-инновациялық дамуды жеделдету жөніндегі мемлекеттік бағдарламаға сәйкес, еліміз 2015-2020 жылдар аралығында ЖІӨ энергия шығынын тиісінше 25 пайыздан 10 пайызға азайтуды көздеп отыр. Осыған орай, «жасыл технологияға» негізделген, жарықты барынша үнемдейтін диодты энергиялық қуат көздері мен құрылыс материалдарын шығаратын өндірістерді дамытуға күш сала бастады. Мысалы, жақында ашылған күн батареяларын өндіретін зауыт та – осы жобаның жүзеге асырыла бастауының нақты айғағы. Қазіргі таңда әлем елдерінде энергия көзінің тапшылығы байқалуда. Сондықтан дүниежүзі энергияны күн, жел сияқты табиғи көздерден алуға көше бастады. Елбасы атап өткендей, болашақта бүкіл әлем «жасыл» технологиямен алға жылжитын болады. Сондықтан күллі әлемнің ғылымы мен техника саласындағы ең үздік жетістіктері сараланатын көрме Астанаға ғана емес, еліміздің өзге өңірлеріне де айтарлықтай пайда әкеледі деуге негіз бар. Яғни Қазақ елі таңдаған «Болашақтың энергиясы» әлемдік экономикалық дамудың басты кілтіне айналмақ.

Осыған байланысты «Жасыл» экономикаға бет бұру үшін инвестициялаудың келесідей бағыттарын ұсынуға болады:

1) Ғимараттар мен үйлердің энергиялық тиімділігін арттыру (яғни, ғимараттардың энергиялық тиімділігін көтеру мақсатында оларды қайта жөндеуге инвестиция салу), сонымен қатар, үйлер мен кеңселердің айналасын көгалдандыру мен жасылдандыру үшін

материалдық ынталандыруды ұйымдастыру. Құрылыстың қазіргі заманғы озық технологияларын қолдана отырып энергияны тұтынуды 80%-ға дейін қысқартуға болады.

2) Энергияны үнемдейтін және аз ластайтын көлік жүйесін енгізу.

3) Энергия таратудың интеллектуалдық жүйесі бар тұрақты энергетика жүйесін енгізу.

4) Ұлттық саясаттағы игі бастамалар (экологиялық заңдылықтарды енгізу немесе жетілдіру, тиімсіз субсидияларды төмендету немесе тоқтату, отын сияқты пайдалы қазбалардың орнына жаңартылатын энергияның көздерін кеңінен қолдануды, жеке автокөліктің орнына қоғамдық көліктің түрлерін кеңінен қолдануды қолдау үшін фискалдық шараларды жүргізу және т.б.).

5) Ауыл шаруашылығы және халықты тұщы сумен қамтамасыз ету.

6) Жер ресурстарын кеңінен қолдану және кешенді құрылыс саясаты.

7) Тұщы су ресурстарын орталықтан басқару.

8) Технологияларды әзірлеу және олармен алмасу.

9) Халықаралық ынтымақтастық – трансшекаралық, аймақтық, жаһандық.

Бір сөзбен айтқанда, Астана қаласы әлемдегі жаңа жетістіктерді көрсетудің озық үлгісі болмақ және Елордада осындай халықаралық көрменің өтуі баламалы қуат көздерін дамыту ісі бойынша еліміздің Орталық Азия елдері арасында жетекші рөл атқаруына мұрындық болмақ.

Әдебиеттер:

9. Б. Есекина. Концептуальные основы модели «зеленого роста» // Евразийский экономический обзор. – 2011 - № 2, стр. 116-118.

10. 22.01.2013 <http://old.zhaikpress.kz> Жайық пресс

11. 29.01.2013 <http://www.astana-akshamy.kz> Астана ақшамы газетінің ресми сайты

ӘӨЖ 001.885:331.108.2 (574)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЙЫМДАРЫНДА КАДРЛЫҚ ӘЛЕУЕТТІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ БАСҚАРУ

Рамашова А.Н.

rgul.ksu@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университетінің докторанты,
Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекші - э.ғ.д., профессор Байжолова Р.А.

Қазіргі кездегі экономикалық жағдайда, ұйымдар тек қана бизнес көрсеткіштерге ғана емес, сонымен қатар өзінің кадрлық құрамына да басты назар аударуы тиіс. Қоғамда болып жатқан әлеуметтік-экономикалық үдерістерге сәйкес, ұйымдардың инновациялық басқаруында кадрлық әлеует басты рөлде ойнайды. Ұйымның бәсекеге қабілеттілігі артып, тұрақты дамуы үшін, ұйым басшылығы дұрыс шешімдерді қабылдап, басқару қажет.

«Кадрлық әлеует» термині негізінде, ұйымның қарқынды дамуы үшін, кадрлар жұмысының әртүрлі әдістерінің жиынтығының қосындысы деп көрсетуге болады. Кадрлар біліктілігіне: кадрдың кәсіби білімін, тәжірибесін, кәсіби мобильділігін, еңбекқорлығын жатқызуға болады [7].

Кадрлық әлеуеттің параметрлерін келесідей сыныптауға болады:

- психофизиологиялық әлеуетке (кадр қабілеттілігі, оның денсаулығының жағдайы, еңбекқабілеттілігі, төзімділігі және т.б.);

- біліктілік әлеуеті (жалпы білім көлемі, оның тереңдігі, жан-жақтылығы, еңбекқорлығы);